

СТАНОВИЩЕ

от проф. Кирил Костов, д.п.н.

за качествата на дисертационния труд

„НАПАДАТЕЛНАТА ИГРА ВЪВ ВОЛЕЙБОЛА – КОНТРОЛ И СИСТЕМА ЗА ПОДГОТОВКА В УСЛОВИЯТА НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ“

за придобиване на образователната и научна степен
“ДОКТОР”

от ст. пр. Виктория Благоева Ковачка

I. Актуалност и значимост на разработвания в дисертационния труд проблем

Не е трудно да се защити и аргументира позитивна позиция в защита на актуалността и практико-приложната значимост на едно експериментално изследване върху възможността да се оптимизира тренировъчната и състезателната дейност в подчертано популярния и атрактивен спорт сред студентите, какъвто е волейболът. В защитата на такава позиция съм много улеснен от идеите, резултатите и практико-приложните приноси на дисертационното изследване „Нападателната игра във волейбола – контрол и система за подготовка в условията на висшето училище“. Самата идея да се възроди студентският волейбол и да достигне и задмине постиженията от миналото заслужава поощрение. Или както отбелязва и самата авторка „...*Не е новина, че студентският волейбол, в по-голямата си част от своето съществуване, е бил водач за определяне визията на този спорт у нас. През последните години обаче, поради редица социално-икономически и административни причини, за съжаление той остана встрани от развитието на спорта изобщо. Нашият изследователски интерес в областта на волейболната игра, потребността от запазване на традициите на този прекрасен спорт, както и необходимостта от обновяването му с някои иновационни треньорски практики, наред с желанието на студентите да го практикуват, както и наличието на недостатъчно обучени кадри от специалисти във висшите училища, ни подтикна да разработим този дисертационен труд със скромната надежда, че ще допринесем за достойното завръщане на студентския волейбол в елитния спорт“.*

Бих посочил също така, че всеки опит да се усъвършенства методиката на подготовка на състезателите, както и да се подобри системата за контрол и оценка на количествените и качествени резултатите от прилаганите тренировъчни средства, заслужава одобрение и поощрение. Това е и отправната точка от която трябва да се оценява и настоящия дисертационен труд, за който още в началото ще отбележа, че е едно полезно научно изследване, подкрепено с реализирането на сериозен формиращ педагогически експеримент. Внимателният преглед на дисертацията затвърждава категоричното ми становище, че това е един необходим (най-вече за треньорите и самите състезатели) изследователски труд, с намерение да обхване в детайли всички страни на избора за изследване научен проблем.

II. Оценка на резултатите и приносите на дисертационния труд.

На получените резултати в дисертационния труд на докторант Виктория Ковачка може да се даде доста добра оценка, като се има предвид, че те неминуемо ще привлекат вниманието не само на треньорските кадри по волейбол, но и на всички занимаващи се и реализиращи треньорска практика (треньори и състезатели) във висшите училища.

Като най-същинска и полезна приемам тази част от дисертационния труд (трета и четвърта глава) в която, в детайли, са разгледани и анализирани въпросите, свързани със съдържателните аспекти и особеностите на нападателната игра във волейбола. Резултатите от предварителния педагогически експеримент, показващи успеваемостта в нападението и факторите от които зависи, както и биомеханичните предпоставки за по-висока ефективност на атаката във волейбола, заслужават висока оценка. Направеното в тази посока от докторантката, както и разкритите закономерности между кинематичните показатели - път, време и скорост на беговите крачки при засилването и работата на ръцете по време на засилването, както и връзката между ритмовата структура на засилването и скоростта на ръката и топката е позволило на авторката да изгради стройна целогодишна периодизационна система (модел на работа) за подготовка на нападатели във волейбола, резултатите от апробацията на която е направила задълбочено и компетентно в четвърта глава от дисертацията

В най-общ вид основните приноси на дисертационния труд могат да бъдат резюмирани, както следва:

- ❖ За първи път у нас с помощта на биомеханичен анализ са проследени кинематичните (път, времетраене и скорост) показатели на беговите крачки при засилването преди отскока и забиването. Разкрити са взаимовръзките между тях и скоростта на топката и ръката при забиването при четирите вида подадени топки.
- ❖ Установена е ефективността на отскока в зависимост от големината на прехвърлената кинетична в потенциална енергия, като се проследени осем биомеханични показателя (път, времетраене и скорост на крачките, големината на E_k и E_p , усвояемостта на енергията, изразходваната потенциална енергия и скоростта на излитането на ОЦТТ, като са установени разликите между начеващи и тренирани волейболисти в ъгловите показатели на долните и горните крайници по време на засилването, отскока, удара по топката и приземяването.
- ❖ Изградена е нова периодизация на тренировъчния процес отговаряща на особеностите на студентския спорт и неговите възможности.
- ❖ Методично са разработени три системи за развитие на скоростно-силовите възможности, силовата издръжливост и силовата ловкост на нападателите-волейболисти.
- ❖ Апробирани в практиката с подчертана практическа значимост са разработените целогодишни тренировъчни програми обхващащи микро, мезо и макроциклите за тренировка.

IV. Заключение

Дисертационният труд на Виктория Ковачка е написан старателно, на добър научен език и стил и със стремеж да се обхване възможно по-пълно изследвания проблем. За целта е събрана доста богата първична теоретична и емпирична информация от добре проведен формиращ експеримент. Получените резултати са интерпретирани доста задълбочено и компетентно, като се представени в добър табличен и графичен вид. Поставените цел и задачи на дисертационното изследване са постигнати изцяло, което ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури **ДА ПРИСЪДЯТ** на **Виктория Благоева Ковачка** образователната и научна степен “ДОКТОР” в професионалното направление **1.3. Теория и методика на физическо възпитание и спортната тренировка**.

Член на журито: .....
/проф. дпн К. Костов/

Дата: 18.03. 2016.